

میکل فریمن / زهراریحانی منفرد، ملیحه قربان زاده

چشم عکاس

بررسی طراحی و ترکیب بندی در عکاسی

چشم عکاس

بررسی طراحی و ترکیب بندی در عکاسی

نویسنده: مایکل فریمن

برگردان: زهرا ریحانی منجد، ملیحه قربان زاده سوار

ویراستار: احسان محمدي

طراح گرافیک: احسان رضیانی

لیتوگرافی، چاپ و صحافی: برستان کتاب

نوبت چاپ: هشتم - ۱۴۰۳

تیراژ: ۱۰۰۰ جلد

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۶۴۱۳-۴۸-۸

کلیه حقوق برای ناشر محفوظ است.

سرشناسه: فریمن، مایکل، ۱۹۴۵-م. Freeman, Michael

عنوان و نام پدیدآور: چشم عکاس: بررسی طراحی و ترکیب بندی در عکاسی / نویسنده:

مایکل فریمن؛ برگردان: زهرا ریحانی منجد، ملیحه قربان زاده سوار.

مشخصات نشر: تهران: آبان، ۱۳۹۱.

مشخصات ظاهری: ۲۰۱ ص: مصور (رنگی).

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۶۴۱۳-۴۸-۸

وضعیت فهرست نویسی: فیبا

یادداشت: عنوان اصلی: The Photographer's EYE

یادداشت: واژه نامه

یادداشت: نمایه

موضوع: عکاسی

شناسه افزوده: ریحانی فرد، زهرا، ۱۳۵۸-، مترجم

شناسه افزوده: قربان زاده سوار، ملیحه، ۱۳۶۴-، مترجم

رده بندی کنگره: ۵۱۳۹۱ ج ۴۵ ف / TR۱۴۵

رده بندی دیویی: ۱۷۷

شماره کتاب شناسی ملی: ۲۹۸۵۴۲۶

انتشارات کتاب آبان

تهران | خیابان انقلاب | خیابان فخر رازی | کوی فاتحی | داریان | پلاک ۲ | طبقه همکف | واحد ۱۰ | شمال | تماس: ۰۲۱ ۶۶۹۵۵۰۱۲ | کد پستی: ۱۳۱۴۷۳۴۸۶۶

وبسایت: www.abanbooks.com | پست الکترونیک: info@abanbooks.com

چشم عکاس (بررسی طراحی و ترکیب بندی در عکاسی)

۹۷۸۶۰۰۶۴۱۳۴۸۸
انتشارات کتاب آبان

مقدمه	۷	تنش پویا	۴۶	مثلث‌ها	۸۶
		شکل وزمینه	۴۸	دایره‌ها و مستطیل‌ها	۹۰
فصل ۱ / کادر تصویر	۱۰	ریتیم	۵۰	بردارها	۹۲
پویایی کادر	۱۲	طرح (نقش)، بافت، گروه	۵۲	فوکوس (مرکز توجه)	۹۶
شکل کادر	۱۴	پیرامون عمق	۵۴	حرکت	۹۸
چسباندن و گسترش عکس	۲۰	وزن بصری	۶۰	لحظه	۱۰۰
برش	۲۲	نگاه و توجه	۶۲	اپتیک (فیزیک نور)	۱۰۲
پُرکردن کادر	۲۴	محتوا، ضعف و قدرت	۶۴	نوردهی	۱۰۸
جای‌گذاری	۲۶				
تقسیم‌بندی کادر	۲۸	فصل ۳ / عناصر عکاسی و گرافیک	۶۶	فصل ۴ / ترکیب‌بندی با نور و رنگ	۱۱۰
افق	۳۰	تک نقطه‌ای	۶۸	سایه روشن و روشنائی	۱۱۲
کادر در کادر	۳۲	چند نقطه‌ای	۷۲	رنگ در ترکیب‌بندی	۱۱۶
		خطوط افقی	۷۴	روابط رنگ‌ها	۱۲۰
فصل ۲ / اصول طراحی	۳۴	خطوط عمودی	۷۶	رنگ‌های ملایم	۱۲۴
کنتراست	۳۶	خطوط مورب	۷۸	سایه و سفید	۱۲۸
نظریه ادراک گشتالت	۴۰	منحنی‌ها	۸۲		
تعادل	۴۲	خطوط چشم	۸۴	فصل ۵ / هدف	۱۳۰

۱۷۶	ساختار	۱۳۲	متعارف یا چالش انگیز
۱۸۰	هم نشینی	۱۳۶	واکنش یا برنامه ریزی شده
۱۸۲	عکس هادر کنار یکدیگر	۱۳۸	مستند یا بیان گرا
۱۸۶	مراحل پس از تولید	۱۴۰	ساده یا پیچیده
۱۸۸	علم نحو (ترکیب)	۱۴۲	واضح یا مبهم
۱۹۱	نمونه	۴۶	دزنگ
۱۹۵	والد نامه	۱۴۸	سبک و مد
۱۹۹	پیوست		
		۱۵۲	فصل ۶ / مراحل آماده سازی
		۱۵۴	جست و جو برای نظم
		۱۵۸	شکار
		۱۶۲	مطالعه موردی: راهب ژاپنی
		۱۶۴	گنجینه
		۱۶۶	واکنش
		۱۶۸	پیش بینی
		۱۷۰	بررسی
		۱۷۴	بازگشت

«... شما چگونه یک عکس را می سازید، و شامل چه چیزهایی می شود، چگونه اشکال با هم ارتباط داده می شوند، چگونه فضاها پر می شود، و چگونه تمام اجزا باید نوعی وحدت داشته باشند».

پل استرند^۱

نقد‌های فلسفی، احساسی و مبهم زیادی دربارهٔ چگونگی به وجود آمدن عکس‌ها و معنای آنها وجود دارد. این نقدها را معمولاً غیر عکاس‌ها مطرح می‌کنند. این بدین معنا نیست که نظرات افراد خارج از حوزهٔ عکاسی کاملاً اشتباه است، بلکه این واقع‌بینی، نوعی بینش ارزشمند و جدید را به همراه خواهد داشت. رولان بارت^۲ بی‌اطلاعی خود از مراحل عکاسی را یک مزیت در بررسی عکس‌ها می‌داند: «من نتوانستم به آن دسته از افراد ملحق شوم... که طبق نظر عکاسان با عکاسی در ارتباطند. بنابراین تصمیم گرفتم تحقیقاتم را فقط با چند عکس شروع کنم؛ چند عکسی که مطمئن بودم با آنها ارتباط برقرار کرده‌ام. بدین ترتیب، من برای انجام تحقیقاتم مجموعهٔ عظیمی از عکس‌ها را بررسی نکردم.»

این کتاب قصد دارد متفاوت باشد و مراحل واقعی عکس برداری را بررسی کند، اما مایلیم بدانید که این کتاب این مراحل را از دیدگاه درونی یادیدگاه یک عکاس بررسی می‌کند. ممکن است کمی خودستایی باشد، چرا که من این کتاب را طبق تجربهٔ عکاسان، از جمله تجربه‌های

خودم در حین عکاسی، نوشته‌ام. برای مثال، ممکن است تلاش‌های زیادی که در مرحلهٔ نوردهی عکس انجام می‌شود اصلاً برای شخص دیگری که نتیجه را می‌بیند مشهود نباشد. البته این تلاش‌ها هیچ‌گاه باعث نمی‌شود تاریخ دانا^۳ و منتقدان هنر نظرات خودشان را، که ممکن است بسیار جالب اما بی‌ارتباط با هدف و شرایط عکاس باشد بیان نکنند. هدفم این است که نشان دهم چطور عکاسان حق اهداف، حالت‌ها و توانایی‌های‌شان عکس می‌گیرند و چگونه به یاری از مهارت‌های مربوط به سازمان‌دهی یک تصویر در منظره‌یاب می‌تواند بهبود یابد یا به اشتراک گذاشته شود.

تصمیمات مهم در عکاسی، چه در عکاسی دیجیتال و چه در انواع دیگر، تصمیماتی‌اند که به خود عکاس مربوط می‌شوند. برای مثال، دلیل عکس گرفتن از یک صحنه و اینکه آن صحنه در عکس چگونه به نظر می‌رسد، از آن قبیل تصمیمات هستند. اگر چه تکنولوژی نقش مهمی در عکاسی دارد، اما بهترین کاری که می‌تواند انجام دهد کمک به درک مفاهیم و بینش است. عکاسان همیشه رابطهٔ

پیچیده و متغیری با تجهیزات‌شان داشته‌اند. به عبارت دیگر، برخی به سمت تجهیزات سرگرم‌کنندهٔ جدید و پر زرق و برق جذب می‌شوند و در مقابل، برخی دیگر، دست‌کم آنهایی که واقعاً اعتماد به نفس دارند، معتقدند توانایی‌های درونی‌شان بر علم مکانیک دوربین‌های‌شان برتری دارد. ما به تجهیزات عکاسی احتیاج داریم، ولی در عین حال، باید نسبت به استفاده از آنها محتاط و حتی گاهی بی‌اعتنا باشیم.

یکی از عوامل مورد نیاز برای عکس برداری موفق، برقراری تعادل میان این گونه تضادهاست. بر خلاف موضوعات فنی که در کتاب‌های گوناگون در موردشان بسیار بحث شده است، در زمینهٔ نشر کتاب‌هایی که به صورت جامع به ترکیب‌بندی در عکاسی پرداخته باشند کمتر تلاش شده است. ترکیب‌بندی عکس موضوع بسیار مهمی است که بیشتر اوقات حتی اگر به طور کامل نادیده گرفته نشود، کم‌اهمیت محسوب می‌شود. اکثر افرادی که برای اولین بار از دوربین استفاده می‌کنند، می‌کوشند مهار همه چیز را به دست بگیرند، اما اصول اساسی را فراموش

می‌کنند. آنها معمولاً به‌طور حسی عکس می‌گیرند و به این موضوع فکر نمی‌کنند که چرا یک صحنه را دوست دارند یا برعکس دوست ندارند و دوباره به همین طریق عکس خود را بدون هیچ فکری کادر بندی می‌کنند. هر کسی که این کار را به خوبی انجام دهد، یک عکاس معمولی است، اما پیشاپیش دانستن این موضوع که چرا بعضی از ترکیب بندی‌ها یا ترکیب برخی از رنگ‌ها بهتر از بقیه به نظر می‌رسند، هر عکاسی را برای گرفتن یک عکس خوب به بهترین نحو تجهیز خواهد کرد.

یک دلیل مهم رواج عکاسی حسی به جای عکاسی علمی و آگاهانه این است که عکاسی حسی یک روند فوری و ساده دارد. میزان تفکر و برنامه‌ریزی در هنگام عکس برداری، به هر اندازه که باشد، از کمترین تا بیشترین میزان، یک عکس به محض اینکه دکمه ثبت را فشار می‌دهیم به وجود می‌آید. این بدین معناست که همیشه می‌توان به صورت اتفاقی و بدون تفکر عکس گرفت و به همین دلیل است که افراد زیادی از این روش برای عکس برداری استفاده می‌کنند و در نهایت تعداد

زیادی از این گونه عکس‌ها وجود دارد. یوهانس ایتن^۳، یکی از استادان برجسته مدرسه باهاوس^۴ در آلمان در سال ۱۹۲۰، درباره رنگ در هنر به دانشجویان خود چنین گفته است: «اگر ندانسته و ناآگاهانه قادر به خلق شاهکارهایی از ترکیب رنگ‌های مختلف هستید، در این صورت ناآگاهی روش شما است. اما اگر قادر به خلق شاهکار با ناآگاهی خود نیستید، باید به دنبال یادگیری این علم باشید» این موضوع در مورد تمامی هنرها، از جمله عکاسی، کاربرد دارد.

در هنگام عکس برداری، می‌توانید به توانایی طبیعی خود استناد کنید یا از دانش اصول طراحی کمک بگیرید. در دیگر هنرهای تجسمی، طراحی به عنوان یکی از درس‌های اصلی آن رشته تدریس می‌شود، اما در عکاسی، به طراحی چنان که باید توجه نشده است. در این کتاب، کوشیده‌ام این کم‌توجه را جبران کنم.

یکی از موضوعات نسبتاً جدید در عکاسی، تغییر در عکاسی دیجیتال است. این تغییر دست کم به موضوع طراحی

در عکاسی جان تازه‌ای بخشیده است. امروزه، عکاسان کارهای مربوط به طراحی عکس را، که بین مرحله اولیه ثبت تا مرحله نهایی چاپ صورت می‌گیرد، با کامپیوتر انجام می‌دهند و تعداد افراد بیشتری وقت خود را صرف نگاه کردن به عکس‌ها و ایجاد تغییراتی روی آنها می‌کنند. این موضوع به تنهایی ما را به مطالعه بیشتر تصاویر و کیفیت آنها وامی‌دارد. علاوه بر این، مرحله پس از تولید در عکاسی دیجیتال، که می‌توان در آن به تنظیم شفافیت، کنتراست و رنگ عکس پرداخت، باعث شده دوباره کنترل نهایی تصاویر در دست عکاسان قرار گیرد. در عکاسی با فیلم سیاه و سفید نیز عکاسان می‌توانستند در عکس نهایی تغییراتی ایجاد کنند، اما انجام این کار در فیلم‌های رنگی بسیار دشوار بود. افزایش میزان کنترل، خواسته یا ناخواسته، بر ترکیب بندی عکس تأثیر می‌گذارد و دانستن این حقیقت که پس از گرفتن یک عکس می‌توان تغییرات زیادی در آن ایجاد کرد باعث می‌شود کمی دقیق‌تر به بررسی تصویر و دیگر صورت‌های احتمالی اش پردازیم.